

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၈၉)

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရှိရမည့် အရည်အချင်းများ

အဂ္ဂမဟာ ပဏှိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

နိဒါန်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၄ ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း (၁)- ရက်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၅-ရက်၊ ကမာရွတ်မြို့နယ် သာသနာ့ရက္ခိတဆွမ်းလောင်းအသင်း၏ ၆၄ -နှစ်မြောက် ဆွမ်းအောင်ပွဲ ဓမ္မပူဇာသဘင်၌ ဟောကြားအပ်သော “ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရှိရမည့် အရည်အချင်းများ” တရားတော်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှာ ထိုထိုတရားရိပ်သာတွေ ဖွင့်လှစ်ပြီး တရားပြကြတယ်။ ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူတွေက တရားအားထုတ်ကြတယ်။ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်” လို့ခေါ်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ခေါ်သလဲ။ ဒီနေရာမှာ ယောဂဆိုတာ (အိန္ဒိယ ယောဂနဲ့ သွားမရောနဲ့) ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းလို့ဆိုတဲ့ ယောဂ ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုယောဂီလို့ခေါ်တယ်။ အားထုတ်မှု “ယောဂ” ရှိလို့ ယောဂီပေါ့။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါတုန်းက ဒီယောဂဆိုတဲ့ စကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး တော့ ဟောခဲ့တဲ့ဒေသနာတွေရှိတယ်။ “ယောဂါ ဝေ ဇာယတေ ဘူရီ” တဲ့။ ပေါဋ္ဌိလမထေရ်ကြီးကို အကြောင်းပြုပြီးဟောထားတဲ့ ဂါထာလေး တစ်ပုဒ်ပါ။ “ယောဂါ ဝေ ဇာယတေ ဘူရီ ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်ကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းကြောင့် ပညာတွေတိုးတက်လာတယ်” လို့ ဆိုလိုတာ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်ဆိုတာ ဘာလဲ မေးလို့ရှိရင် ကောင်းမြတ်တဲ့ အာရုံတစ်ခုအပေါ်မှာ စိတ်ငြိမ်အောင်နှင့် အမှန် သိအောင် လုပ်တာ။

ကောင်းမြတ်တဲ့ အာရုံတစ်ခုအပေါ်မှာ စိတ်ကလေးကို ငြိမ်အောင်
သမာဓိစွမ်းအားတွေ တက်လာအောင် လေ့ကျင့်အားထုတ်တဲ့ သမထ အကျင့်တစ်ခု။
ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရလို့ဆိုတဲ့ သဘာဝ တရားအစစ်အမှန်ကို သတိစွမ်းအား
သမာဓိစွမ်းအားဖြင့် စူးစိုက်ပြီး ထိုသဘာဝတရား တွေကို ပညာဖြင့် အမှန်သိအောင်
အားထုတ်တဲ့ ဝိပဿနာအကျင့်ကတစ်ခု၊ ဒီနှစ်ခု ရှိတယ်။

*

သမထ ယောဂ

အဲဒီ တော့ သမထဆိုတဲ့အလုပ်က ပညတ်အာရုံတစ်ခုခုအပေါ်မှာ စိတ်ကိုငြိမ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ သမထအလုပ် လုပ်ပြီဆိုရင် စိတ်ကငြိမ်သွားတယ်။ အခုခေတ်မှာ စိတ်မငြိမ်ဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို စိတ်ငြိမ်ဆေးတိုက်ကြတယ်။ အဲဒီစိတ်ငြိမ်ဆေးနဲ့တော့ မတူဘူး။ အဲဒီ စိတ်ငြိမ်ဆေးက ထိုင်းမှိုင်းပြီး အိပ်ချင်သွားတာဖြစ်လိမ့်မယ်။ စိတ်ငြိမ်တယ်ဆိုတာနဲ့ အတူတူပဲ လို့ အောက်မေ့မနေနဲ့။

ဒီနေရာမှာ သမထနဲ့ စိတ်ငြိမ်တယ်ဆိုတာ ဘာပြောတာတုန်းဆိုတော့ စိတ်ထဲမှာ အာရုံ ခံစားချင်တဲ့ လောဘအတွေးတွေ ကာမစ္ဆန္ဒတွေ ငြိမ်သွားတယ်။ မကျေမနပ်ဖြစ်နေတဲ့ ဗျာပါဒ (ဒေါသ) အတွေးတွေ ငြိမ်သွားတယ်။ ထိန မိဒဆိုတဲ့ စိတ်အားပျော့ကျပြီး ထိုင်းမှိုင်းအိပ်ချင်လာတာ တွေ ပျောက်သွားတယ်။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ ဆိုတဲ့ စိတ်ပျံ့လွင့်နေတာတွေ ပူပန်နေတာတွေ မဖြစ်တော့ ဘူး။ ဝိစိကိစ္ဆာခေါ်တဲ့ ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းအပေါ်မှာ “သို့လောသို့လော” တွေးတောယုံမှားနေ တဲ့ သဘာဝ မဖြစ်တော့ဘူး။ အဲဒီ နီဝရဏလို့ခေါ်တဲ့ အဟန့်အတားတွေ၊ ကုသိုလ်တရားတွေမဖြစ် အောင် ဟန့်တားပိတ်တတ်တဲ့ သဘာဝတရားတွေ ငြိမ်းသွားတာ၊ အဲဒါကို စိတ်ငြိမ်တယ်လို့ ပြော တာနော်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို စဉ်းစားကြည့်။ နှစ်သက်စရာ အာရုံတစ်ခုကို လိုချင်လာပြီဆိုရင် စိတ်ဟာ ငြိမ်သက်မှုမရှိဘူး emotion ဖြစ်တယ်။ ဒေါသဖြစ်စရာအာရုံကြောင့် ဒေါသဖြစ်လာရင်လည်း စိတ်ဟာ ငြိမ်သက်မှုမရှိဘူး။ emotion ပဲ။ တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်အားတွေပျော့ကျသွားပြီး ဘာမှ လုပ်ချင်ကိုင်ချင်စိတ်

မရှိတော့ဘူး။ လူဟာ ထိုင်းမှိုင်းလာပြီး နောက်ဆုံး အိပ်ပျော်သွားတယ်။ ဒါလည်း စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေး တစ်ခုပဲ။

တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်ဟာ စုစည်းလို့မရဘူး။ လွင့်နေတယ်၊ ဘယ်လိုလွင့်တာလဲဆိုရင် “ပြာပုံထဲ မှာ ခဲကလေးချလိုက်တဲ့အခါ ပြာတွေလွင့်တက်လာသလို” စိတ်တွေဟာ လွင့်ပျံ့နေတယ်။ တစ်ခါ တစ်ရံ လူတွေပြောကြတယ်လေ။ ငါ့စိတ်တွေ စုစည်းလို့ မရဘူး၊ ဘယ်အရာကိုမှ အာရုံစိုက်လို့ မရ ဘူး၊ စိတ်တွေ လေလွင့်နေတယ်ဆိုတာ ဥဒ္ဓစ္စကို ပြောတာ၊ အဲဒီ ဥဒ္ဓစ္စဆိုတဲ့ သဘောတရားဟာ စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေးပဲ။

ကုက္ကုစ္စ ဆိုတာက regret သို့မဟုတ် remorse လို့ ခေါ်တယ်။ ကိုယ်လုပ်မိတဲ့ အပြစ်ရှိတဲ့ အလုပ်တစ်ခုအတွက် ပူပန်သောကရောက်နေတာ။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်လျက်နဲ့ မလုပ်မိလို့ အကျိုး ဆုံးရှုံးသွားတဲ့အပေါ်မှာလည်း ပူပန်သောကရောက်နေတာ။ တစ်စုံတစ်ခု ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျက် သားနဲ့ အောင်မြင်မှုမရဘူးဆိုရင်လည်း ပူပန်သောကရောက်တယ်။ အဲဒီ စိတ်ပူပန်မှု ကုက္ကုစ္စဟာ စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေးတစ်ခုပဲ။ နောက် ဝိစိကိစ္ဆာ ဆုံးဖြတ်ချက် မချနိုင်ဘူး။ “သို့လောသို့လော” တွေးတောယုံမှားနေတာ။ ဒါလည်း စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေးပဲ။

အဲဒီ စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေးတွေကို ဘယ်သူနဲ့ ရှင်းပစ်တာလဲဆိုတော့ သမာဓိ စွမ်းအားနဲ့ ရှင်းပစ်လိုက်တာတဲ့။ အဲဒီ တော့ စိတ်က လန်းဆန်းတက်ကြွနေရမယ်။ သို့သော် နီဝရဏတွေ မဖြစ် ဘူး။ ဒီတရားတွေကို ဘာကြောင့် နီဝရဏခေါ်သလဲဆိုရင် ကုသိုလ်စိတ် မဖြစ်အောင် ပိတ်ဆို့တတ် လို့ ခေါ်တာ။ မိုးရွာတဲ့အခါမှာ ရေမြောင်းတွေ ပိတ်နေလို့ရှိရင် ရေမစီးနိုင်ဘူး။ အဲဒီ လိုပဲ ကိုယ့်စိတ်ထဲ မှာ ကုသိုလ်တွေ ဝင်မလာနိုင်အောင် ဆို့ပိတ်တတ်တဲ့ တရားတွေလို့ ဆိုလိုတယ်။

အဲဒီ အဆိုအပိတ်တွေဟာ လူတွေရဲ့ အသိပညာကို အားပျော့

သေးသိမ်သွားစေတတ် တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားသုံးထားတဲ့ စကားလုံးက “ပညာယ ဒုဗ္ဗ လီကရဏေ အသိဉာဏ် တွေ အားမဲ့သွားအောင် ပညာတွေ စွမ်းအားလျော့ကျသွားအောင် လုပ်နိုင်တယ်” လို့ ပြောတာ။ အဲဒီ နီဝရဏတရားတွေကို ငြိမ်ဝပ်သွားအောင် လုပ်တဲ့အကျင့်ကို သမထအကျင့်လို့ ခေါ်တယ်။

သမထအကျင့်ဆိုတာ သာမန်မဟုတ်ဘူး။ အင်မတန် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အကျင့်တစ်ခု ပဲ။ သမထအကြောင်းကို ကောင်းကောင်းမသိဘဲနဲ့ သမထလုပ်တာ မကောင်းဘူးလို့ပြောရင် မှားလိမ့်မယ်။ သမထဆိုတာ အခုပြောခဲ့တဲ့ နီဝရဏတရားတွေကို ငြိမ်းအေးစေတာ။ ဒါကြောင့်မို့ ပါဠိစာပေမှာ “နီဝရဏဒိဓမ္မေ သမေတီတိ သမထော နီဝရဏစသော တရားတွေကို ငြိမ်းသတ်ပေး တာ ငြိမ်းအေးသွားအောင်လုပ်တာ၊ ငြိမ်ဝပ်သွားအောင်လုပ်တာ သမထ” ဒီလို ဆိုလိုတယ်။ အကြွင်းမဲ့ ဖယ်ရှားနိုင်တဲ့ စွမ်းအားတွေ မရှိဘူး။ သမာဓိဖြစ်နေတဲ့အချိန်မှာ ဟောဒီ နီဝရဏတရား တွေဟာ ထကြွပြီးမလာနိုင်ဘူး။ ငြိမ်ကျသွားအောင် ဖိထားပေးတယ်။ အဲဒါကို ဝိက္ခမ္ဘနုပဟာနလို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီ လို သမထကျင့်စဉ် ကျင့်ပြီးဆိုရင် သမာဓိစွမ်းအားတွေ ရလာတယ်။ အဲဒီ လို သမာဓိ စွမ်းအားတွေရလို့ စိတ်ငြိမ်သွားအောင်ကျင့်တဲ့ အကျင့်ကိုလည်း “ယောဂအကျင့်”လို့ ခေါ်တယ်။

*